237. številka. Ljubljana, v soboto 17. oktobra. XXIV. leto, 1891.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.
Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.
Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Rusija in Italija.

Letošnje leto je precej bogato nenadnih in nepričakovanih dogodkov na političnem polji, kateri dajejo bogato gradivo časnikarjem, posebno pa vsem prijateljem konjekturalne politike. Tak dogodek bil je shod ruskega ministra vnanjih zadev gospoda pl. Giersa z ministerskim predsednikom italijanskim, markezom Rudinijem. Ruski minister, ki ima bolehno svojo hčer v južnih pokrajinah, mudil se je letos dlje časa v Italiji in to priliko porabil je Rudini ter se pripeljal navlašč iz Rima v Milan, kjer sta se sešla oba državnika.

Da ni bil to le kak privaten shod, prouzročen po goli diplomatski kurtoaziji, dokaz temu je, da se ga je udeležil tudi ruski veleposlanik v Rimu, baron Vlangali in da je kralj Umberto pozval oba državnika v svojo kraljevsko palačo v bližnjo Monzo.

O pravem povodu tega shoda, kakor tudi o stvareh, o katerih sta se pogovarjala v prvi vrsti oba državnika, raznašale so se najrazličnejše vesti po vseh evropskih časopisih. Vsaka stranka zasukavala je vso zadevo tako, kakor je ugajalo najbolje baš njej, a kaj pozitivnega, gotovega ni vedel povedati nihče. Nekateri trdili so, da shod nema nobenega političnega pomena, da se gre le za trgovinsko zvezo, drugi pa so mu pripisovali zopet veliko politično važnost ter so videli v njem neko nevarnost za obstanek trojne zveze.

Politični svet bil je tembolj presenečen nad tem nepričakovanim shodom, ker so baš mej Italijo in Rusijo bili diplomatični odnošaji v poslednjem času jako hladni, in bi se bil pričakoval vsak drug shod prej, nego pa omenjeni. Italijanska politika bila je pod Crispijem pri vsaki priliki naperjena manj ali več proti Rusiji.

Akopram se politični interesi Rusije in Italije neso nikjer križali, kazala se je vlada v Rimu vedno nekako prijazno vsem prizadevanjem, ki so se snovala proti Rusiji. Italija, dobro vedoča, da se jej od Rusije ni bati ničesar zaradi velike oddaljenosti, ni izpustila nobene prilike, kadar je mogla na tihem ali pa tudi javno se postaviti nasproti Rusiji. To je storila prav izdatno posebno v bolgarskih zadevah, kjer je baš ona podpirala angleški upliv in vsa Rusiji nasprotna podvzetja. Nemirni duh Crispijev odtujil ni Italiji samo Francije, ki je bližnja sosedinja, nego dosegel je to tudi pri daljnej Rusiji in da je ostal še nekaj časa na krmilu, kdo ve do kam bi bil pritiral še svojo domovino.

Naslednik njegov Rudini je bolj previden mož. Spoznal je takoj, kako velikansko materijelno škodo je Italiji prizadela politika Crispijeva in potrudil se je takoj zboljšati razmere z Francijo in ublažiti vsaj najhuja nasprotstva. Naravna posledica tega prvega koraka bila je, da je skušal približati se tudi Rusiji, ki se je gledé Italije dozdaj držala v neki jako hladni reservi. In ugodna prilika podala se mu je baš sedaj, ko je bival ruski minister vnanjih zadev v Italiji.

Že pri uprašanji o prosti vožnji ruskih prostovoljnih križark preko Dardanel pokazalo se je, da Anglija nema v Italiji več istega slepega privržence, kakor je to bilo še pod Crispijem, kajti Rudini ni se hotel postaviti proti Rusiji navzlic vsem vabilom angleškim in je tako onemogočil Salisburyjeve nakane. S tem pokazal je, da Italija, akopram je še zdaj član trojne zveze, katero je tudi Rudini pri raznih prilikah odločno zagovarjal, vender hoče živeti v prijaznejih odnošajih z Francijo in z Rusijo nego je to bilo pod ministerstvom Crispijevim.

Za evropski mir torej ta shod ne bode imel nobenih zlih posledic in se nam ne zdi umesten strah onih, ki so bili mnenja, da je glavni namen shoda ta, da bi se Italija odtujila trojni zvezi. Kako dolgo bode pa Italija hotela ali mogla prenašati silna bremena, katera jej naklada baš ta zveza, to je drugo uprašanje, katero ne spada semkaj. Na vsak način ponehala bode po tem shodu nekoliko napetost, ki je vladala dozdaj mej Rusijo in Italijo in to bodo z veseljem pozdravili vsi prijatelji miru.

Državni zbor.

Na Dunaji 15. oktobra.

(Konec.)

Vsa množica, ki je stala doslej okrog Schneiderja, obsuje sedaj naslednjega govornika, grofa Hohenwarta. On naznani, da se bode njegov klub i v bodoče, kakor drugi držal dogovora in da to zahteva že lojalnost sama. Kandidatje ostalih strank našli bodo v njegovem klubu isto lojalnost, kakor kandidatje njegovi pri ostalih. (Živahno odobravanje.) V tem slučaji je opolnomočen izjaviti, da je opazka predgovornika, „da je glasovnice le z odobravanjem dotičnih poslancev spremenil, v kolikor zadene člane njegovega kluba, popolnoma neresnična“.

Tišino, ki je doslej vladala, prekinilo je dolgotrajno odobravanje in demonstrativno ploskanje na levici. Protisemiti so bili vsi presenečeni in Gessmann je kričal: „To ni res, to je nazaslišano!“ čemur je sledilo novo odobravanje in ploskanje v odgovor.

Utis v zbornici bil je hipno tolik, da se je videl poslanec Schneider uničen.

Poslanca Schlesinger in Gessmann zagovarjata na to svojega pristaša in slednji pravi, da Schneider niti pri protisemitih glasovnic ni spremenil, pač pa, da je to že večkrat storila nemškoliberalna stranka v zadnji legislaturni perijodi. Sicer pa glasovnice niti nimajo oficijelne veljave in vsa zadeva le osvetljuje zgolj razmerje klubov.

Poslanec Lueger zahteva, da grof Hohenwart, ki je rekel, da opazka Schneiderjeva ni istinita, naznani, je li kdo iz njegovega kluba glasoval za Mutha. On da to ve.

Vsem trem govorom sledili so živahni „Oho!“ in porogljivi „dobro!“ klici.

Na to povzame besedo poslanec Plener, ki znova karakterizuje obnašanje Schneiderjevo ter poudarjajoč potrebo novega poslovnika stavi predlog, naj se izreče, da odobrava zbornica popolnoma postopanje predsedstva in da poslancu Schneiderju izreče grajo.

Poslanec Madejski izreče v imenu Poljakov, da je izjava Schneiderjeva glede Poljakov popolnoma neistinita.

Na predlog poslanca Morre-ja sklene se konec debate.

Poslanec Lueger pravi, da, ker mu grof Hohenwart ne odgovori, mu mora on povedati imena onih, ki so glasovali za Mutha iz njegovega kluba. Pravo je sigurno na njihovi strani. Kar je Schneider storil, ni nikomur mari. (Smeh. Klici: Oho! To ni res!)

Poslanec Schneider izjavlja še jedenkrat, da ni nič nepravega storil in da je pravo na njegovi strani in da ostane pri svoji izjavi.

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Sv. Terezija ni samo radi tega znamenita, ker ima mej nežnim spolom toliko nositeljic tega imena, marveč tudi zaradi tega, ker običajno otvarja trgatev v vinorodnih krajih. Na mislih mi je oficijelna trgatev, kajti druga vršila se je že davno prej. Mali vinogradniki, ki se ne brigajo za vina dobroto, in komaj čakajo, da dobe novino v sod, brali so pred tedni in že pred sv. Mihaelom točilo se je na raznih krajih novo vino, ne uprašajte — kakšno

Kar je pa boljših vinogradov in gospodarjev začenjajo leto za letom o sv. Tereziji in so s tem odlašanjem toliko na boljem, da dobivajo izvrstno kapljico, vino, o katerem smejo s ponosom trditi, da so ga pridelali. Letos, ko je vreme tako izredno lepo, bodo trgatve gotovo ugodne, dasi ne bodo tako vesele, kakor so bile nekdaj, ko se je petje, vriskanje in streljanje topičev razlegalo z gričev v dolino in ko so trgatve obilo odškodovale posestnika za celoletni trošek in delo. Odkar pa gospodari ljuta filoksera, obrnilo se je vse na zlo in trgatev ni več tacih, kakor nekdaj in za vino je že sedaj trda.

Filharmonično društvo je dodelalo svoj hram in kot poslednji nakit nad uhod prilepilo neko strehico od kovine z dvema naprej štrlečima sulicama podobnima drogom. Kdo si je to izmislil, tega ne vem, vsekakor pa se njegovo ime zaradi tega ne bode na nobenemu kamnu svetilo, kajti stvar je brezokusna, nema pravega pomena in se niti s slogom ne strinja. No, pa je že tako, krparija bila je iz početka, krparija pozneje, naposled pa se je še pribila ta svetla zaplata, kot izredna vaba. Vabe bode zmer jako treba, kajti cene v novem filharmoničnem hramu bodo zeló napete. V prvih vrstah stane sedež 5 gld., v nadaljnih 4 in 3 gld., najzadnji sedeži so po 2 gld. Znano mi ni, so se li te cene določile z ozirom na izborni muzikalni užitek, ali pa na omenjeno strehico. Poslednje zdi se mi verojetneje.

Te dni doživeli smo v Slovencih novo, zelo kričečo reklamo. Mislim namreč na inserat „Od pluga do krone“. Radovednost je pri nekaterih mlajših res vzbudil, dokler neso znali, kaj pomenijo te besede, sedaj pa je že prevladalo mnenje, da takšne reklame v nas ni treba in da se ž njo nič ne opravi. Isto tako neumestni so gotovi telegrami iz Koroške, ko se na primer pripoveduje, da so bili Korošci vsled govorov kar zamaknjeni. To je vender že prehud tabak, niti Demosthenu, niti Ciceronu se ni kaj jednacega pripetilo. Zato bi se priporočalo, da se pri tacih prilikah ne rabijo najkrepkeji superlativi, temveč da govornik, ako že hoče popisati svojega govora uspeh, stori to s primernejimi izrazi, ker je baš v tacih slučajih treba malo skromnosti, ali vsaj zmernosti.

Jednako željo bi človek gojil tudi glede „Slovenčevega“ dopisnika z Gorenjskega, ki tako pridno otrobe veže. Zadnjič spravil se je zopet nad naš list in mu očital, da pada prav na nizko nravno stališče Dunajskih judovsko-liberalnih listov in v podporo svoje bedaste trditve navaja naš inserat: Ona gospodičina, ki se je vozila iz Zagrebške razstave dne 9. septembra v Ljubljano in bila mej vožnjo opazovana od dveh gospodov, naj vsprejme pismo „poste restante“.

Ali misli gorenjski otrobar, da je to res kaj tako groznega. Nenravnega v tem inseratu ni niti trohice in pisma se bodo naznanjala po inseratih,

Poslanec Plener obžaluje, da je stanje tako in izrazi svoje prepričanje, da konservativni klub ni zamudil storiti svojo dolžnost, ter se zahvali za izjavo grofa Hohenwarta.

Grof Hohenwart izjavlja, da zahteva dokazov glede udov njegovega kluba, ker to ni možno, da bi se bilo v njegovem klubu kaj jednacega zgodilo in da bode njegov klub glasoval za Plenerjev predlog.

Poslanec Schorn pravi, da je nevedé podpisal na svojo glasovnico ime poslanca Mutha.

Poslanec Herold prosi v imenu svojih pristašev natančne preiskave v celi zadevi, sicer bi se moral njegov klub pri glasovanji za Plenerjev predlog odstraniti, akopram odobrava postopanje predsedstva. Debata da ni prinesla zadostnih dokazov.

Ker se ni preiskavalo, ostavi mladočeška stranka zbornico, ž njo pa tudi velik del Poljakov in konservativcev. Za Plenerjev predlog glasovalo je 159 glasov.

Ministri so na to odšli, in takisto tudi velik del poslancev in večina občinstva.

Ko se je prešlo na dnevni red, bila je zbornica zopet stara, — mirna, nepozorna in nezanimiva.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 17. oktobra.

Iz državnega zbora.

V četrtek obravnaval se je predlog dr. Plenerja glede okrajšanja proračunske razprave. Vzlic temu, da je Plenerjevemu predlogu zagotovljena dvetretjinska večina (tudi slovanski poslanci glasovali bodo zato) upirajo se mladočeški poslanci temu poskusu, zamašiti manjšini usta, kar najodločneje. Tudi v drugem oziru napredujejo Čehi. V zadnjem zasedanji odklonil je bil že zdavna obrabljeni dr. Smolka terjatev Čehov, da se upišejo v zapisnik tudi oni govori, kateri niso govorjeni nemški. Vsled tega govoril je dr. Vašaty češki in vladi in večini povedal dobro, kar jej gre, na veliko jezo vseh oportunistov.

Schneider.

Židje, njih časnikarska glasila in njih pristaši, uštevši slavno vlado, kar besné, kadar čujejo ime Schneider. Morda ga ni človeka v Avstriji, da bi bil tako sovražen, ko Schneider. Kar je zakrivil, res ni dostojno, ali nemški in čifutski krik tudi ni povsem opravičen. Ali je bilo mari dostojno, ko je ranjki Giskra stal pred sodiščem in svojo „Trinkgelder"-teorijo z nemškim cinizmom razkladal strmečemu svetu. In „idealni" Schindler (Julius von der Traun) e tutti quanti! Le-ti poštenjakoviči osramotili so avstrijski parlamentarizem pred vsem svetom. — Čemu torej toliko krika in vika? Schneider je samo nekaj listov popravil, a dokazalo se je, da so Nemci že večkrat volilne listke z miz „uzmali" in jih nadomestili z drugimi, na katerih je bil njih kandidat zapisan. Poprava na tiskanem listku se lagljе spozna, ko čist nov listek!

Liberške bombe.

Kovač Viljem Wolf našel je, kakor smo že včeraj javili, pod črnim mostom blizu Liberec, kakih 1500 korakov od onega mesta, kjer se je izvršil ob cesarjevem potovanji znani atentat, z dinamitom napolnjeno bombo. Javil je to koj sodišču in redarstvu in pri skrbni preiskavi našli so se dve drugi bombi, nastavljeni pod mostom. Vsa podla sumničenja, vse obrekovanje, da so to storili zadnjič Čehi, je torej neosnovano. Nemci, preljubi in hiperlojalni naši Nemci — naj so že anarhisti ali prusjaki — operirajo z bombami!

Iz magnatske zbornice ogerske.

Ogerska magnatska zbornica posvetovala se je v četrtek o vladni predlogi o upravni reformi. Izmej govornikov, ki so kolikor toliko zagovarjali predlog, omeniti je slavnega pesnika Pavla Gyulai-ja, ki je zlasti ožigosal obstrukcijo, ki jo tira opozicija v poslanski zbornici. — Grof Zichy pobijal je predlogo, dokazujoč, da je posneta po avstrijskem uzoru in da ima samo namen organizovati vladino korteševanje. Isto tako pobija predlogo tudi grof Moric Esterhazy, dočim jo grof Ferdinand Zichy toplo priporoča. Ministerski predsednik grof Szapary potegoval se je toplo za vladino predlogo, ki bode tudi brzkone brez premembe vsprejeta.

Vnanje države.

Giers in Rudini.

Nemškim našim zaveznikom upalo je srce in temne misli jim rojijo po glavi. Oficijozni listi Berolinski se duše, ker ne smejo govoriti, in izmej liberalnih in drugih neodvisnih listov je jedina stara „Vossische Zeitung", ki je dala duška svojega srca žalostnim čustvom. List pravi: Ako hoče Rusija zboljšati razmerje svoje k trojni zvezi, tako je Giersu pot v Berolin ali na Dunaj bližji nego v Milan in v tem obziru so tudi odnošaji mej Rusijo in Nemčijo, oziroma Avstrijo dokaj važnejši, nego odnošaji mej Rusijo in Italijo. „Razjasnila", katera išče Giers, je samo želja osvedočiti se, ali bi se Italija ne dala pregovoriti, da odstopi od svojih zaveznic ali vsaj varuje nevtralnost. Upajmo, da so Giersove poskušnje bile brezuspešne, akopram teh naših nad oficijoznih listov trdovratno molčanje nikakor ne podkreplja.

Uljudni škofje.

Kakor smo o svojem času javili, obrnil se je minister Constans do francoskih škofov s povabilom, naj v prihodnje ne prirejajo več romarskih vlakov, katerih posledice bi utegnile postati nevarne. Na to pismo odgovoril je škof Seezski nastopno: „Mladi Dreux (pobalin, ki je pljunil na grob kralja Viktorja Emanuvela je žrtva mržnje naroda, kateri je razsul vsled ostudne svoje nehvaležnosti proti cerkvi in Franciji po vsem svetu. Samo židovski framasoni, dandanes najhujši naši preganjalci, tajili bodo to." — Nadškof Aixski pa piše: „Romarski poseti Rima imeli so vedno versk značaj in ga po krivdi romarjev niso nikdar izgubili. Vašega povabila (minister pisal je bil prelatom, da jih „povabi") ne potrebujemo niti za prošlost, niti za sedanjost in nič Vam ne daje uzroka, pošiljati nam ga tudi v bodoče. Kar nam je storiti, vemo sami; dogodbe v Pantheonu so bile pripravljene že naprej in naperjene proti Franciji. Menda imate vender kaj boljšega dela, nego nam hitro pisati pisemce, ki ni drugega, nego žalostna in nesramna bedarija." Razen teh dveh pisem dobil je minister še več drugih, ki so vsi tako uljudno pisani. — Kako domača je ta pisava, kako priprosta, lahko umljiva. Tako znajo tudi pri nas samo nekateri gospodje pisati, ki so se učili v par excellence verski šoli, v semeniščí, in to potrjuje stari pregovor Buffonov: Le style c'est l'homme. — Minister Constans misli na ta ljubezniva in jasna pisma jasno odgovoriti z orožniki. Ta odgovor bodo gospodje škofi gotovo umeli.

Volitve na Saksonskem.

Na Saksonskem vršile so se te dni deželnozborske volitve, pri katerih se je znova videlo, kako rapidno se množi število socijalnodemokratskih glasov, a tudi ugled in veljava te stranke. Izid teh volitev je nastopni: Izvoljenih je do sedaj 45 poslancev, v trideset volilnih okrajih je pa treba ožje volitve, in sicer z večine mej socijalnodemokratiškimi kandidati in mej konservativci in narodnimi liberalci. Mej doslej izvoljenimi poslanci je že sedem socijalistov, katerih kandidatje so zmagali celo v doslej konservativnih Draždanah.

Dopisi.

Z Dunaja 14. oktobra. [Izv. dopis.] Slovenski klub je imel 10. t. m. prvi svoj večer v tej sezôni pri „Zlati kroglji". S tem je pričel šesto leto svojega obstanka. Zanimanje za ta klub je veliko, akoravno ima seveda tudi na Dunaji Slovencev, katerim morda še ni znano, da tak klub obstoji. Mej temi je precejšnje število na Dunaji služečih učiteljev. V klub prihajata k večemu po jeden ali dva, včasi celó nobeden. Najmanj pa se spominjajo poštni uradniki, da so Slovenci. Tudi teh je precej na Dunaji. Ali vsa vabila niso do sedaj nič pomagala. Slovenski klub si je za letos drugo mesto oziroma dvorano preskrbel, kar je menda prav storil. Dvorana pa je bila koj prvi večer premala. Kluba udeležili so se tudi gg. državni poslanci: kanonik Klun, Kušar, dr. Gregorčič in Povše. Ti gospodje bili so prav srčno vsprejeti. Starosta kluba g. Navratil pozdravil jih je s prav srčnimi besedami. Berilo Navratila zanimalo je v obče, kakor so se doslej. A jaz vem slučaj, ki je zares močno nenraven, vsaj po mnenji in ki se tiče nekega stanovskega tovariša „Slovenčevega" dopisnika z Gorenjskega. Ta tovariš kapelanoval je pred par leti nekje na Dolenjskem ter imel ondu pristop v razne boljše hiše, katerih gostoljubnost je užival. Sedaj pa, ko je proč, pozabil je na gostoljubnost in v javnih družbah pripoveduje: Ta in ta je hotela, da ..... Če tudi dotičnih besed nesem točno navel, ker so predebele, bode menda vender vsak čitatelj vse dobro razumel in ostro obsojal tako nizko početje, tako nenravnost.

Da bode „Slovenčev" dopisnik še bolje spoznal, kje mu je nravnosti iskati, povem mu še nekaj. Te dni sta se v okolici ljubljanski v javnem lokalu spoprijela dva tonzurirana gospoda, ki sta oba že več nego kapelana. Padale so trpke besede, očitala sta drug drugemu, koliko ima kateri nezakonskega potomstva, naposled pa sta začela vihati rokave in pokalo je, pokalo prav pošteno. Milijon pisem in inseratov ne doseže tacega slučaja in „Slovenčev" dopisnik naj se prav resno prime za nos in nas glede nravnosti pri miru pusti, sicer mu bodemo v tem oziru posvetili listek, katerega gotovo ne bode utaknil za zrcalo. s.

Saj vsakdo ve, da je ta mož mojster pri nabiranji ne samo slovenskih, ampak vseh vraž, kjer koli se nahajajó. Gosp. kanonik Klun in Murko poudarjala sta veliko važnost raznih vraž za kulturo dotičnega naroda. In tako se je cenilo, da Nemci pač nemajo toliko kulture, kakor se vedno bahajo. — Začelo se je potem nazdravljati. Najprvo je nazdravil gosp. Pukl navzočim državnim poslancem. Gosp. kanonik Klun je odzdravil ter poudarjal veliko važnost slov. kluba na Dunaji. Državni poslanci se ga, kolikor jim to pripuščajo razmere, zeló radi udeležujejo. Stareji na Dunaji živeči Slovenci, izkušeni možje, so našim nadepolnim vseučiliščnikom v marsičem v pomoč. Zdravica je veljala krepkemu zazvoju slov. kluba. Gosp. dr. Murko poudarja v daljšem govoru važnost češke razstave za Slovane, nadalje pripoveduje v čeških razmerah; le tisti ima pojem o njih, ki je na vse strani, kakor on, mej Čehi potoval. Zato nekateri slovenski časopisi nemajo prav, ako napadajo Mladočehe. Svoj govor završil je z napitnico lepi slogi v slovenskem klubu, kjer je zastopanih toliko stanov, posebno pa je napil gosp. dru. Sedeju, kot marljivemu blagajniku „Podpornega društva". — Gosp. dr. Sedej poudarjal je v jedernatem svojem govoru važnost sloge za nas Slovence. Boreči se za bolji napredek svojega naroda, za kulturo in obstanek njegov morajo vsi Slovenci biti složni, če ne, je njega pogin gotov. Naudušeno je ta govor bil vsprejet. Da bi le tudi v ljubi domovini našel odmeva.

Občni zbor „Glasbene Matice"

dne 10. oktobra 1891.

(Dalje.)

Običajni šolski koncert, ki je lansko leto zaradi izrednih zaprek moral izostati, priredila je „Glasbena Matica" v redutni dvorani dne 21. marca t. l. zvečer ob 7. uri. Pri tej javni skušnji je osobito orkester glasbene šole častno rešil svojo nalogo.

V ouverturi iz opere „Unos iz Serajla" nastopil je nad 30 sil broječi orkester Matičine glasbene šole in tako precizno izvel svojo težavno nalogo, da je žel burno pohvalo mnogobrojno zbranega odličnega občinstva. Tudi moški zbor nastopil je v impozantnem številu 82 grl v pesmi „Dijaška". Kot solistinje odlikovale so se gospice Fr. Vrhunc, Alb. Sark in M. Moos v končnem zboru iz oratorija „Athalija"; pri tej točki je sodeloval domači orkester in moški in ženski zbor v skupnem številu do 160 moči.

Ta šolski koncert, katerega svrha je bila navzočne poslušalce seznaniti z napredkom gojencev „Glasbene Matice" po preteku pol leta, bil je pač neovrgljiv dokaz, da naš zavod uspeva in da je vreden vsestranske podpore.

Dne 29. maja t. l. napravili so gojenci glasbene šole pod nadzorstvom svojih učiteljev in odbornikov običajni izlet na Drenikov vrh, kjer so se razveseljevali prepevajoč in rajajoč celo popoludne.

Vsako leto navadni končni šolski izpiti so letos po sklepu odborovem morali izostati zaradi nedostatnih šolskih prostorov. Društvo vzelo je tudi v tekočem letu nove prostore v najem, v Knežjem dvorci, ki so posebno za šolo prav prikladni. Stanarina znašajoča do zdaj 450 gld., določila se je za bodočih pet let po 300 gld. na leto. Omeniti je tudi, da je odbor to leto kupil pod roko jako izvrsten za koncerte pripraven klavir za primerno malo ceno 300 gld.

Tudi v tekočem letu dobila je „Glasbena Matica" podpore, in sicer: 1. Od slavne deželne vlade 400 gld. in še posebej 300 gld. za nakup raznih inštrumentov, o čemer je odbor predložil vladi na zahtevanje račun, 2. od slavnega deželnega odbora 500 gld., 3. od sl. mestn. magistrata 500 gld. in 4. od sl. kranjske hranilnice 200 gld.

S preteklim letom zaključila je „Glasbena Matica" 9. leto svojega šolskega in 19. leto svojega društvenega delovanja. Odbor trudil se je po svojih slabih močéh povoljno ustrezati težavni zadači, storil je mnogo, podvzel pa bi bil še več, ko bi ga ne bilo oviralo slabo gmotno društveno stanjei Nadeje se pa, da se bode tudi financijelno stanje sčasoma zboljšalo, osobito, ako bodo važnost „Glasbene Matice" za razvoj narodnega življa uvaževal tudi oni v Ljubljani in na deželi bivajoči narodnjaki, ki še niso člani društva, ter v mnogobrojnem številu pristopili k društvu, na katero sme v istini ponosen biti ves slovenski narod. (Konec prih.)

Iz mestnega zbora Ljubljanskega.

V Ljubljani, 16. oktobra.

Predseduje župan g. Grasselli. — Navzočnih je 28 mestnih odbornikov. Overovateljema zapisnika denašnje seje imenuje g. župan mestna odbornika Prosenca in Zupančiča. — Župan g. Grasselli naznani, da je kakor vsako leto običajno, tudi letos o priliki rojstvenega in godovnega dne presvetlega cesarja izročil visokorodnemu gospodu deželnemu predsedniku voščila mestnega zastopa v imenu prebivalstva Ljubljanskega stolnega mesta, za kar se je Nj. Veličanstvo presvetli cesar blagoizvolil zahvaliti. (Mestni zbor vzame to sporočilo stoje, z „dobroklici“ na znanje.) Župan nadalje naznani, da so došli računski zaključki za l. 1890. in proračuni za leto 1892. od mestov Brna, Neyer, Solnograd, Gorica in Praga, kateri so na razpolaganje mestnim odbornikom, ako jih hote upogledati. Preide se na dnevni red.

Mestni odbornik Gogola poroča za pravni in personalni odsek glede darilne pogodbe, zadevajoče svet pred deželnim muzejem. Poročevalec naznani, da se ta podarjeni prostor ne sme nikdar uporabljati za odkladanje smeti ali šute, nego da se ima tod napraviti javen trg. Poročevalec nasvetuje v odsekovem imenu, da naj mestni zbor ustreže zahtevam deželnega zbora, oziroma deželnega odbora, kateremu predlogu mestni zbor jednoglasno brez razgovora pritrdi.

Mestni odbornik dr. Tavčar poroča v imenu pravnega in personalnega odseka glede dveh prošenj pekovske zadruge za povračilo nekaterih stroškov iz zadružnega premoženja.

Dr. Tavčar pravi, da pekovska zadruga (staro pekovsko društvo) ni lastnik teh posestev tik Reselnove ceste, kateri so bili prodani gg. Perdanu, Velkovrhu in Strzelbi za 3750 gld., nego da je to posestvo namenjeno s svojimi dohodki podpirati zgolj ubožane vdove in sirote pekov. Na istem prostoru pa je stal star kozolec pekovskega društva (zadruge) in tega so pekovski mojstri prestavili na njih njive k pekovskemu križu, zato zahtevajo 1319 gld. 40 kr., katere je izplačal načelnik zadrugi g. Bončar za prestavljanje, prav za prav za novi kozolec ki se je postavil. Tudi hoče pekovsko društvo v svojo hišo na sv. Petri cesti vpeljati vodovod in tudi zato zahteva iz prej imenovane svote potrebni donesek. Pravni in personalni odsek pa se nikakor ni mogel sprijazniti s tema prošnjama, kajti denar prodanega posestva namenjen je po ustanovnem pismu zgolj v podporo ubožanih udov in sirot pekov. Pekovsko društvo naj si iz svojega premoženja plača prestavo kozolca, kateri ni star, nego kakor se iz računa tesarskega mojstra A. Jerančič-a razvidi, popolnoma nov. Isto tako naj si peki tudi iz svojega premoženja uvedo vodovod. Poročevalec nasvetuje, da se obe prošnji pekovskega društva odklonita, čemur mestni zbor brez razgovora pritrdi.

Mestni odbornik Klein poroča v imenu stavbinskega odseka o določitvi stavbinske črte za novo hišo in kovačnico Lovre Beliča in nasvetuje, da se odobri stavba po predloženim načrtu.

Mestni odbornik dr. Gregorič se čudi, da se ni rešila taka zadeva, ko gre vendar za novo stavbo, čez leto dnij in da se je pustila ležat.

Mestni odbornik Klein, kot poročevalec odvrne, da temu ni kriv ne magistrat ne stavbeni urad, zgol stranke same. Sosed g. Stedry je v jednomer ugovarjal stavbi in treba je bilo dveh ogledov, zatorej se tudi stavbena črta določiti ni zamogla.

Stavbenskega odseka načelnik g. cesarski svetnik Murnik odgovarja na učitanje g. dr. Gregorič-a, da stavbinski odsek niti osem dnij ni imel vse zadeve v rokah, ko je isto oddal že komisiji magistratni, da jo po ogledu konečno reši. Odsek tedaj ne zadene nikaka krivda.

Pri glasovanji odobri se predlog stavbinskega odseka.

Za stavbinski odsek poroča nadalje mestni odbornik Klein o določitvi stavbenske črte v Kravji dolini, kjer hoče zidati Katarina Čaks novo poslopje. Poročevalec nasvetuje, da se to dovoli, ako se Katarina Čaks umakne od stavbinsko določene črte za jeden meter.

Mestni odbornik Trček misli, da bi bilo v Kravji dolini le nekoliko pregledati pri stavbah, kajti gospa Čaks ne bode zamogla si zidati količkaj primerne sobe, ako se ji bode treba umakniti.

Poročevalec g. Klein se temu protivi. Ravno v Kravji dolini treba je strogo gledati na to, da se določena stavbena črta vzdrži in da se cesta razoži, kajti drugače bode ostalo vedno staro nepravilno stanje.

Pri glasovanji vzprejme se predlog stavbinskega odseka.

Mestni odbornik Klein poroča nadalje za stavbenski odsek o določitvi stavbinske črte za zgradbo hleva in skladišča g. Miha Lavrič-a v Bavarski stezi. Gosp. Lavrič odstopi v pravi črti ves njegov svet mestu brezplačno, in zato nasvetuje odsek, naj se prosilcu dovoli zgradba. Proti stavbi ugovarja jedino le gospodična Švan, čez, da bode nje poslopje manj vredno zaradi nevarnosti ognja po stvareh, katere se bodo nakopičile v skladišči g. Lavriča, a ti ugovori niso osnovani.

Dr. Gregorič praša, ali ve mestni magistrat, da je pričel g. Lavrič že zidati, kdo da mu je to dovolil, predno je mestni zbor odločil?

Župan g. Grasselli odvrne, da je gospodu Lavrič-u dovolil stavbo mestni magistrat provizorično, na njegov lastni risiko, da jo bi pa moral tudi podreti, ako bi mestni zastop stavbe ne dovolil. Pri glasovanji se stavbinska črta g. Lavrič-a v Bavarski stezi odobri.

Mestni odbornik dr. Stare poroča za stavbinski odsek o razdelitvi gosp. J. Perdanovega sveta ob Reseljevi cesti na stavišča. Poročevalec pravi, da je prodal g. Perdan gospe Heleni Sujer nekaj svojega posestva, ker si hoče gospa Sujer zgraditi novo poslopje. Treba pa je, da, ako se dovoli razdelitev stavbinskega prostora g. Perdana, da isti odstopi v last mestu po § 42. stavbinskega reda brezplačno prostor za cesto, katera se ima po glavnem stavbinskem načrtu za Ljubljansko stolno mesto izpeljati iz Reseljeve na Dunajsko cesto. G. Perdan je pripravljen odstopiti dotični del svojega posestva brezplačno za nameravano cesto, ali šele tedaj, kadar bode ista faktično izpeljana, dotlej si pa hoče pridržati užitek tega sveta. Stavbinski odsek pa misli, da bi taka pridržitev ovirala razvoj tega dela mestnega, ako bi hotelo mesto izpeljati cesto preko g. Perdan-a posestva le deloma. Zatorej nasvetuje, da se stavbinska črta na Perdanovem posestvu v Reseljevi cesti odobri mesto v širjavi 15 le v širjavi 12 metrov a le pod pogojem, da se g. Perdan zaveže, da odstopi za cesto določeni prostor tudi takrat, ako bi mestni zbor sklenil, da napravi cesto le preko g. Perdanovega posestva. — Predlog se odobri.

(Konec prih.)

Domače stvari.

— (Notranjska volitev.) Volilno gibanje pričelo se bode skoraj. „Slovenec“ naznanja že kandidaturo, katero so baje ponudili „mnogi odlični volilci“ (?) volilne skupine Postojina-Lož-Vrhnika gosp. dr. V. Gregoriču v Ljubljani, ki je izjavil, da vsprejme mandat, ako mu volilci na dan volitve 9. novembra izkažejo častno zaupanje. Toliko za danes.

— („Slovencu“ v odgovor.) V jedni zadnjih številk je prekosil klerikalni naš dnevnik zopet jedenkrat samega sebe v kapelanski robatosti in neotesanosti. Navedemo samo par citatov: „Kakor stara klepetulja raglja monitêr „Narodne Tiskarne“,“ „Že davno prekuhano in postano politično zelje ponuja kakor Čič svoj ocet škrbasti najstareji dnevnik,“ „konfuzni radikalci“ itd. S tacimi hribovskimi psovkami neste prav nič ovrgli stvarnega našega članka, pokazali ste le zopet nizko stopinjo duševne izobraženosti, na kateri se nahajate. Nepotrebno se nam zdi odgovarjati Vam več.

— (Konservativno obrtno društvo.) Gospod Regali, naš toliko znani Cleon, hoče na vsak način postati predsednik, naj si bode že na tem ali onem potu. Pri Marijini bratovščini, kjer so mu v obraz metali razne psovke, katerih niti ponavljati nečemo, je pogorel sramotno, pri obrtnem društvu ga niso marali, niti za odbor, sedaj pa se govori, da bode postal predsednik, in sicer novega „Konservativnega obrtnega društva“. Lastnoročno pisane dopisnice je gospod Regali razposlal za „osnovalni odbor“, katerega pa je predvčerajšnjem zastopal le še sam raznim tukajšnjim obrtnikom, da naj se snidejo v četrtek dne 15. t. m. v prostorih katoliško rokodelskega društva, da ustanove „Konservativno obrtno društvo“. Obrtnikov je šlo le malo na limanice. Celih dvajset jih je bilo, drugi pa, ko so spoznali pisavo Regali-jevo, rekli so, da je pač škoda za dopisnice. Klerikalni rovarji, na čelu jim Kalan, dr. Gregorič, dr. Šusteršič, Žitnik e tutti quanti, pa so bili vsi na mestu in jeden druzega nauduševali, da, ako se društvo oživi, zmagajo gotovo pri mestnih volitvah Ljubljanskih s svojimi kandidati. Posebno gostobeseden je bil Jože Regali. No, kaj bi pač bilo, ko bi duhovni gospodje zamogli uprašati ranjkega prošta Zupana, kako prijazne pisma mu je pisaril g. Regali, ali ko bi uprašali še živeče duhovnike, kako ljubezniv mož za duhovstvo je novi predsednik in spe „Konservativnega obrtnega društva“ sploh. Morda bi se jim ježili potem lasje. Slavna intronizacija novega predsednika bode v nedeljo dne 18. oktobra t. l. v dvorani „Katolško rokodelskega društva“ ob 11. uri dopoludne. Ustop je dovoljen vsakemu, bodi obrtnik ali ne. Klerikalcem Ljubljanskem pa čestitamo na novem „paktu“ z g. Regali-jem. Koliko časa bode neki trajal? Vederemo! Čudno pa je vsekako, da Jože Regali, kateri je bil izključen, kakor iz „Sokola“ tudi iz katoliško rokodelskega društva zdaj v novem poslopji tega društva svoje politične kozolce preobrača! Kaj bi rekel k temu ranjki predsednik dr. Leon Vončina?

— (Novo obrtno društvo v Ljubljani.) Kakor poizvemo potrdila je c. kr. deželna vlada pravila „Konservativnega obrtnega društva“ v Ljubljani. Osnova tega popolnoma nepotrebnega društva je nov dokaz za naše nezdrave razmere, katerim pa nekateri krogi nikakor nečeje narediti konec, nasprotno, stori se vse mogoče, da se poostrujejo vedno bolj nasprotstva.

— (Slovensko gledališče.) Opozarjamo na jutrajšnjo slovensko predstavo, katere program priobčujemo na drugem mestu. V operети „Izbujeni lev“, jako priljubljeni zaradi izborne muzike, nastopi tudi prvikrat pomnoženi mešani zbor. Brez dvoma bode gledališče razprodano.

— (Družbi sv. Cirila in Metoda) je poslal blagorodni gospod Josip Močnik, župan Kamniškega mesta, 6 gld. 60 kr., nabranih v veseli družbi o priliki poslavljanja visokošolcev. — Veseli družbi, posebno še pošiljatelju bl. g. županu, ki se je zlasti letos tako zelo odlikoval v rodoljubnem delovanji za našo družbo, izreka najiskrenejšo zahvalo.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— (Darilo.) Tukajšnji otroški bolnici darovalo je Kranjsko ribarsko društvo, ki se je razšlo nedavno, znesek 25 gld. 42 kr.

— (Lepa jesen.) Poročali smo že iz raznih krajev o cvetočih jablanih, cvetočih jagodah, kresnicah itd. Te dni pa je poslal nekdo od sv. Katarine v Ljubljano zrelo jagodo. Jesen je zares lepa in za naše kraje izredno topla.

— (Vojaška godba) svira jutri opoludne, kakor navadno, v Zvezdi.

— (Vrla zanimivost.) Včerajšnjo zanimivo predstavo g. spiritista H. Suppensa v kazinskem steklenem salonu posetilo je izvanredno veliko število obiskovalcev, namreč 22 reci dvaindvajset. Teutonski sinovi se jako zanimajo, kakor se vidi, za predstave, koje se prirejajo v njih domovanji. Gosp. Suppensu in drugim umetnikom je pa to spričalo, da vender zloglasna stranka polagoma hira in da jo bodo kmalu nesli k zadnjem počitku.

— („Učiteljski Tovariš“.) Glasilo „Slov. učiteljskega društva v Ljubljani“ ima v št. 20. nastopno vsebino: Jakob Dimnik: Deželna učiteljska konferencija. — J. Marn: Knjiga Slovenska. — Književnost. — Društveni vestnik. — Vestnik. — Uradni razpisi učiteljskih služeb. — Listnica uredništva.

— („Kmetovale“,) uradno glasilo c. kr. kmet. družbe Kranjske ima v 19. štev. nastopno vsebino: Brana. — Opravila pri čebelnjaku meseca oktobra. — „Gospodarjevo oko pita živino“. — Napenjanje živali. — Zdravilna moč čebelnega strupa. — Kako je rediti telice. — Razne reči. — Uprašanja in odgovori. — Gospodarske novice. — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske. — Tržne cene.

— (C. kr. deželna vlada javila je trgovski in obrtniški zbornici sledeče:) Po dopisu visokega c. kr. trgovinskega ministerstva z dne 9. aprila 1891. leta, št. 53.677 z leta 1890. je neko obrtno oblastvo vprašalo, je li tiste obrtnike, ki ne zvršujejo obrta svojega, oziroma so oglasili, da ga ne zvršujejo, a ga niso odložili smatrati za zadružnike. O tem je naznanilo trgovinsko ministerstvo naslednje: Spadajo li taki obrtniki k zadrugi ali ne to odločujejo edino le določila obrtnega reda. Ta zakon pa pozna le nastop in odlo-

žitev obrta ne pa oglašene nevršbe. Nastop pa odložitev obrta označuje obrtni list, odnosno koncesija, ki se da, oziroma nazaj vzame. Dokler pa obrtnik ima obrtni list, oziroma koncesijo, smatrati ga je nedvomno formalno za obrt samostojno zvršujočega in po smislu §. 107. obrtnega reda za uda dotične zadrnge. Oglasitev nevršbe pri finančnem oblastvu pa ima edino le dačno tehničen pomen ter ne vpliva prav nič na uporabo določil obrtnega reda. S tem se ujema tudi normalni statut za obrtne zadruge ki izreka v §. 8. da obrtnik preneha biti zadružnik le tedaj, kadar popolnoma opusti obrt in kadar mu ga oblastvo odvzame po §§. 57 in 138 obrtnega reda. Vsled same nevršbe torej po tem besedilu normalnega statuta obrtnik ne neha biti ud. Odločitev uprašanja v tem smislu pa opravičujejo tudi splošni gospodarstveni preudarki. Po §. 114. obrtnega reda je zadruga zastopnica interesov, in zatorej jej mora biti do tega, da ima vse, ki niso obrta izrecno odložili, v svoji zavezi. Če se torej tudi kateri obrtnik iz osebnih premislekov ne odreče obrtne pravice, ki je v dejanji ne uporablja vender ne nasprotuje načelo interesnega zastopa njegovi zadružnosti. Poleg prostovoljnega nezvršev anja obrta nameri se lahko tudi neprostovoljno, kadar n. pr. splošna, trajna kriza provzroči nezvršev anje in sicer davčnemu oblastvu oglašeno nezvršev anje. Nasprotovalo bi naravnost zakonu in gospodarstvenim zahtevam, ako bi se delopustni mojstri izključili iz zadružne zaveze in bi se zadruga vsled tega za nekaj časa, vsaj nekoliko razdružila. Kadar obrtnik ne zvršuje obrta, ne spada le fakultativno k zadrugi, ampak obligatarno, ker opravičeno je, da se ne odveže posebnih bremen, katera naklada zadružnost, tisti, ki si pridrži pravico, da žačne, kadar koli hoče, zopet tačas nezrševani obrt, ter je torej v drugem položaji nego tisti, ki je obrt odložil. Zatorej je trgovinsko ministerstvo dogovorno z ministerstvom za notranje reči izjavilo da obrtnik pripada k zadrugi, dokler izrecno ne odloži obrta. Potemtakem ne nasprotuje nič, da se obrtnikom, kateri ne zvršujejo obrta, pa ga niso odložili, izroči kot zadružnikom kako opravilo ali vodstvo pri zadrugi, ter tudi ni proti določbam §§. 114 in 115. obrtnega reda, ako dotična zadruga izreče v svojih pravilih, da je obrtnikom, kateri nekaj časa ne zvršujejo obrta manj plačevati zadružnih naklad nego drugim udom. Ta odredba se ne tiče razmerja tistih obrtnikov, katerih obrt zvršuje zakupnik ali namestnik, oziroma teh zakupnikov kot namestnikov, do zadruge. To razmerje je bilo razpravljano v odredbi z dne 19. julija 1885. leta, št. 20,228.

— (Kupčija z jabolki) na Nemško gre še precej dobro, zlasti z jabolki boljše vrste; nekoliko slabše je šlo s tistimi vrstami, ki so za jabolčnik, kajti teh je bilo tudi na Nemškem dovolj.

— (Gosp. Friderik Schwarz) krčmar, mesar in posestnik v Novem mestu (ne zameniti z Friderikom vitezem Schwarzom) ima vsled sedanjega obsednega stanja v Novem mestu veliko gmotno škodo. Prepovedano je namreč ime „Schwarz“ izgovarjati in ako se to zgodi, kličejo dotičnika že na odgovor. Radi tega se nihče ne upa reči: „Grem k Schwarzu v gostilno“ ali „grem k Schwarzu po meso“ itd. V očigled temu neznosnemu stanji se misli g. Schwarz preleviti v „Weissa“. Nekateri mu pa svetujejo, ker že neče postati Črne ali Črnivec, naj se vsaj prekrsti v Belca. Ko bi bil predpust, mislili bi, da je to šala. Zares prelepe so razmere v metropoli ob zeleni Krki.

— (Gosp. Žnidaršič,) Slovenec, doma iz Stare vasi pri Vidmu, je postal učitelj na realki v Zagrebu.

— (Novo odvetnik.) Gospod dr. Ivan Dečko, deželni poslanec itd., odprl je svojo pisarno v Celji v hiši gospe Nolli-jeve poleg nemške cerkve. Dobro znani gospod doktor je gotovo velika pridobitev za mesto Celje posebno še za narodne kroge.

— (V Gradcu umrl je) prelat Iv. Karlon, glavni urednik raznih nemških klerikalnih listov, v 67. letu svoje starosti. Bil je duša vsemu katoliško-konservativnemu gibanji na Gorenjem Štajerskem in je neposredno mnogo uplival po svojih zvezah tudi na štajerske Slovence, oziroma na nekatere veljak .

— (Jelen umoril človeka.) Preteklo nedeljo sprehajalo se je večje društvo po zverinjaku na gori sv. Uršule pri Slov. Gradci. Nakrat napadel je jeden izmej sicer krotkih in ljudij privajenih jelenov inženerja Strassbergerja z Dunaja. Predno so mogli pomagati spremljevalci, podrl ga je in razmesaril tako s svojimi rogovi, da je bil inžener takoj mrtev.

— (Velik požar v Trstu.) V neki hiši v Via Campo Marzio, katero je občina najela za jeden mesec za provizorične vojaške transporte, nastal je v torek ponoči velik požar. Prejšnji dan bilo je nastanjenih v hiši 600 vojakov in je brzkone začelo goreti po njih odhodu. Ko so ogenj zapazili bil se je že razširil po vsej hiši, da so bila v nevarnosti tudi bližnja poslopja. Vstrajnemu delu vseh ognjegascev posrečilo se je po štiriurnem delu rešiti zaloge žita bližnjega malina. Drugo poslopje pa, v katerem je bila začasno nastanjena finančna straža, zgorelo je popolnoma. Škode je nad 50 000 goldinarjev.

— (Hrvatska liturgija na Reki.) Braneč pravice hrvatskega jezika v cerkvi na Reki poslal je narodni zastopnik Erazem Barčič odprto pismo Senjskemu škofu dr. Posiloviču, v katerem ga pozivlje, da brani hrvatsko liturgijo zajamčeno po odlokih papežev proti nasilstvu italijanskega župnika Bedinija, ki je odstranil hrvatsko mašo in jo nadomestil z latinsko. Povsod se nam kaže torej rovanje italijansko proti slovanskim obredom v cerkvi.

— (Podpornemu društvu za slovenske velikošolce na Dunaji) so darovali: Č. g. Matej Štrak, kapelan pri sv. Petru na Štajerskem 1 gld., č. g. M. Ovsenjak ravnotam 1 gld., gosp. J. Vaupotič, veleposestnik v Ljutomeru 3 gld., gosp. dr. Ant. Šlamberger, notor 3 gld., g. dr. Farkaš, zdravnik 1 gld., č. g. M. Meško, župnik pri Kapeli 5 gld., č. g. Fr. Lorenčič, župnik v Radgoni 2 gld. in č. g. J. Bohanec, kapelan v Ljutomern 1 gld. — Dotična darila izročil je društvu sedanji presednik akad. društva „Slovenije“, g. Žmavc, kateremu v imenu tega društva, kakor vsem blagodušnim dariteljem izrekamo najtoplejšo zahvalo. Blagovoljne doneske vsprejema, kakor sedaj društveni blagajnik dr. Fran Sedej, ravnatelj Augustineju, Dunaj, I. Augustinerstrasse 7

— („Amerikanskega Slovenca“) došla nam je 5. štev., ki je izšla v Chicagu 1. oktobra. Kakor prešnje ima tudi ta številka mnogo zanimivega gradiva. Želeti je, da bi si to koristno podjetje cenilo, kakor zasluži in si pridobilo trdno in zanesljivo podlago.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 16. oktobra. Poljakom bode se brzkone dovolila decentralizacija železnic in ustanovitev centralnega vodstva v Lvovu. Poslednja imela bode pravico imenovanja uradnikov do istega razreda, do katerega ima pravico imenovanja tudi ces. namestnik in pravico oddajati dobavo materijala izvzemši vagone in stroje.

Budimpešta 16. oktobra. Vest, da so se prenehala dela pri regulaciji „Železnih vrat“, se dementuje. Regulacija nadaljuje se pravilno.

Rim 16. oktobra. Bonghi odpovedal se je predsedništvu mirovnega kongresa. Odbor vzel je to na znanje in bode skoro volitev novega predsednika.

Pariz 16. oktobra. Listi beležijo z zadoščenjem sijajni uspeh podpisavanj na novo rusko posojilo na Ruskem, kakor tudi v inozemstvu. V Peterburgu podpisala se je skoro četrtina vsega posojila. „Figaro“ pravi, da posojilo ni samo dobro naloženje kapitala nego tudi velikanska manifestacija, ki bode ukrepila prijateljsko vez mej obema narodoma. „Gaulois“ pravi, da je to patrijotično posojilo in da so vsi Francozi podpisali, kakor patrijotje.

Carigrad 16. oktobra. Oficijelno se konstatuje, da sta avstro-ogerska in italijanska vlada izrekli, da sporazumljenje Turčije in Rusije glede Dardanel nikakor ne spreminja obstoječih pogodb.

London 16. oktobra. Balfour bode prvi lord finančnega urada in vodja zbornice poslancev.

Dunaj 17. oktobra. Cesar pisal lastnoročno milostno pismo vojnemu ministru Bauerju povodom petdesetletnega službenega jubileja. Izreka mu za požrtvovalno, večkrat odlikovano delavnost v miru in v vojni, katere se cesar vedno spominja, vnovič najtoplejo zahvalo in zadovoljnost, nadejaje se, da tudi nadalje se sme zanašati na ministra mnogoskušano delovanje.

Dunaj 17. oktobra. Danes zjutraj odprl je cesar slovesno umetniško-zgodovinski muzej, v katerem so zbrane vse cesarske umetniške zbirke, mej njimi Belvederska galerija slik in Ambraška zbirka. Mnogobrojno občinstvo pozdravilo je cesarja naudušeno. Slavnosti udeležili so se nadvojvode Karol Ludovik, Ferdinand, Albrecht, Viljem Rainer, vsi skupni in avstrijski ministri, ogerska ministra Csaky in Szögenyi, diplomatski zbor, predsedniki in mnogi člani obeh zbornic drž. zbora, več profesorjev in umetnikov. Cesar podal roko nadvojvodi Karolu Ludoviku in Taaffeu in ogledal vse zbirke.

Razne vesti.

* (Češka razstava) zatvorila se bode v nedeljo 18. t. m. na slovesen način. Ta dan bodo razstavni prostori svečano nakičeni in na večer vsi sijajno razsvetljeni. Do pretekle nedelje bilo je obiskovalcev 2,208.093. Od tega dne imel je vsak prost ustop, kdor si je omislil srečko razstavne loterije.

* (Povodnji v Dalmaciji.) V Bolu na otoku Brazza bila je vsled silnega deževja nastala velikanska povodenj. Poginila sta dva človeka, mnogo živalij in so hudo poškodovane hiše, vinogradi, polja ceste in telegrafna zveza. Tudi iz druzih krajev poroča se o jednacih nesrečah.

* (Car ruski — predsednik francoske republike.) Po svoji bujni fantaziji znani Pariški dopisnik v „Times“, Mr. Oppert-Blowitz, ki je že marsikatero raco spustil po svetu, piše doslovno: Prav resno in kategorično trdim, ne po svojem znanji, nego na podlagi preiskav, segajočih do najskritejih kotov Francoske, pri katerih preiskavah so mi pomagali prijatelji, čijih razsodbo visoko čislam, da, če bi se jutri po kaki premembi ustave imel voliti nov predsednik republiki po občnem glasovanji, bi dobil car milijone glasov, če ne upravo odločno večino.“ Na vsak način je ta, če tudi pretirana vest jako karakteristična za razsodbo javnega mnenja na Francoskem.

* („Doktorica“ pod kuratelo.) Okrajno sodišče Alsergrund na Dunaji ja,vlja, da je pisateljica dr. phil. Helena Druškovič rojena v Heiligenstadt pri Dunaji, 35 let stara, zarad sodniško dokazane blaznosti postavljena pod kuratelo in da jej je za kuratorja postavljen trgovec Seidlhofer. Nesrečna pisateljica bila je jedna prvih žensk, ki so dosegle akademično doktorsko stopnjo in je živela dozdaj v Draždanih, kjer se je bavila z znanstvenimi spisi. Početkom preteklega meseca prišla je na Dunaj, kjer jo je doletela žalostna usoda, da je zblaznela. Oddali so jo v deželno blaznico nižje-avstrijsko.

* (Smrt vsled električnega udarca.) Montér neke tovarne za izdelovanje strojev v Oberlikonu na Nemškem prišel je po neprevidnosti v dotiko z žico električnih strojev in je bil takoj mrtev, kakor zadet od strele.

* (Telovadstvo na Nizozemskem.) Zveza gimnastičnih društev na Nizozemskem šteje 134 društev z 7515 člani. Razvun teh je še 144 telovadnih društev. Najstareje telovadno društvo nizozemsko osnovalo se je l. 1830 v Seidenu.

* (Medved razmesaril) je v francoskem mestu Poisson posestnico neke menažerije, ko je hotela baš pričeti svoje vaje z medvedom. Napadel jo je in jej zasadil kremplje v hrbet ter jo stiskal mej prvima nogama. Potegnil je nesrečnici skoro vso kožo raz glavo in jo razmesaril tako, da je rje življenje v nevarnosti.

* (Hudi potresi), ki so se ponovili, bili so na otoku Pantelleria, ki pripada k Siciliji. Čutilo se je v četrtek 10 raznih sunkov, nekateri so bili precej intenzivni. Prebivalci bežali so prestrašeni iz hiš in prenočili na prostem. Otok je vulkaničnega značaja in se nahaja na njem že ugasel vulkan, Sciarghibir, okolu katerega je mnogo toplih vrelcev.

* (Grozni viharji) bili so pretekle dni v Atlantskem oceanu, kakor poročaja parobrodi, ki so dospeli iz Novega Jorka v Hamburško pristanišče.

* (Nesreča na morji.) Holandski parobrod „Admiral Ruyter“ potopil se je pretekli teden na potu iz Rotterdame v Batavijo. Poginilo je 16 potnikov. Ostale in pa moštvo parobroda rešil je mimo ploveč angleški parobrod.

Za vnanjo porabo. Bolečine udov, protinske in revmatične bolezni in vsakovrstna vnetja se z gotovim uspehom ozdravijo z Moll-ovim „Francoskim žganjem“. Steklenica stane 90 kr. Vsaki dan ga razpošilja po poštnem povzetji A. Moll, lekarnar, c. in kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 6 (4—18)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta 2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Opereta.

Štev. 3. **Slovensko gledališče v Ljubljani.** Dr. pr. 443.

V nedeljo, dné 18. oktobra 1891.

V dvorani ljubljanske čitalnice.

Uzbujeni lev.

Komična opereta v jednem dejanju. Poslovenil J. Alešovec. Godba J. Brandlova. Režiser gosp. Ignacij Borštnik. — Dirigent gospod profesor Gerbić.

OSOBE:

Gaston, dijak	gospica Daneševa.
Placide. njegov odgojnik	gospod Štamcar.
Paquerette, mlinarsko dekle	gospa Gerbićeva.
Nivelle, nje ženin	gospod Fran Bučar.
Sergeant	gospod Dragan.

Vojaki. Kmetska dekleta. Godi se v okolici mesta Aosny na Fracoskem. Čas: 1750.

V začetku prvikrat:

Bratranec.

Burka v jednem dejanju. — Češki spisal dr. Josip Štolba. Preložil Ignacij Borštnik.

OSOBE:

Gospica Dobska	gospa Borštnik-Zvonarjeva.
Zora, hišina	gospica Nigrinova.
Lizika, služkinja	gospica Slavčeva.
Ivan, sluga	gospod Perdan.
Lipe Lenuh	gospod Borštnik.

Dejanje se vrši zdaj v stanovanji gospice Dobske.

Tujci:

16. oktobra.

Pri **Maliči**: Pl. Scheyber, Fröschl, Spiegl, Hoffman, Ziffer, Meigebauer, Engel, Wolf, Schadek, Owopil, Reichman, Rauchuber, Schmidt, Schidlof, Kellerman z Dunaja. — Ganthier z Reke. — Strobl iz Litije. — Klemenc iz Gradca. — Tribuzzi iz Vipave. — Arko iz Kočevja. — Spitzer iz Prage. — Malowsky iz Varšave. — Stein iz Peterburga.

Pri **Slonu**: Schüller, Reissner, Weiss, Knapp, Singer, Prasse, Schmied z Dunaja. — Morawetz iz Beljaka. — Sadnek iz Senožeč. — Reich iz Celovca. — Bock iz Iglave. — Wahle iz Pasave. — Sonnenberg iz Čakovca.

Pri **južnem kolodvoru**: Schweiger od sv. Ivana. — Frack z Dunaja. — Jeglič iz Gorice. — Kronawetter iz Celovca. — Haas iz Zagreba.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
16. okt.	7. zjutraj	739·5 mm.	11·6° C	brezv.	megla	
	2. popol.	738·3 mm.	19·6° C	sl. zah.	jasno	0·00 mm.
	9. zvečer	738·0 mm.	13·0° C	brezv.	jasno	

Srednja temperatura 14·7°, za 3·2° nad normalom.

Dunajska borza

dné 17. oktobra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj		danes
Papirna renta	gld. 91·40	— gld.	91·30
Srebrna renta	„ 91 15	— „	91·20
Zlata renta	„ 109·—	— „	109 10
5% marena renta	„ 102·30	— „	102·10
Akcije narodne banke	„ 1016 —	— „	1016·—
Kreditne akcije	„ 283·50	— „	282·50
London	„ 117·35	— „	117·35
Srebro	„ —·—	— „	—·—
Napol.	„ 9·30½	— „	9·31
C. kr. cekini	„ 5·57	— „	5·58
Nemške märke	„ 57·67½	— „	57·65
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	134 gld.	75 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100 „	181 „	50 „
Ogerska zlata renta 4%		104 „	15 „
Ogerska papirna renta 5%		100 „	95 „
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	120 „	25 „
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi		115 „	— „
Kreditne srečke	100 gld.	185 „	— „
Rudolfove srečke	10 „	19 „	50 „
Akcije anglo-avstr. banke	120 „	151 „	75 „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.		225 „	— „

Težko prebavljenje,

katar v želodci, dyspepsija, pomanjkanje slasti do jedij, zgago i. t. d., dalje

katari v sapniku,

zaslizenje, kašelj, hripavost mnoge nadlegujejo in te opozarjamo na (5-6)

GLAVNO SKLADIŠTE

MATTONIJEVE

IZ GIESSHÜBLER

najčistije lužne

KISELINE

katera se po izrekih najprvih medicinskih avtoritet rabi z najboljšim uspehom.

Solidni agenti, potniki in tudi krajni zastopniki (885—1)

vsprejmó se takoj v vsakem okraji **za neko tovarno najpotrebnejših stvarij.** Provizije do 35 %, potne dijete 10 gld. na dan in primerna stalna plača za one, ki se izkažejo **kot dobri delavci.** To službo opravlja lahko vsakdo mimogredoč, da je le nekoliko znan.

Ponudbe je pošiljati **J. Bouček-u v Pragi,** 1422—II.

Novosti!

Klobuki za dame

jako elegantni, originalne Pariške in Dunajske mode, v bogati izberi pri (878-1)

ERNESTU STÖCKL-nu.

Izdelovanje cenejših naročil po uzorcih in predelovanje starih klobukov, ukusno in ceneno.

V notarsko pisarno v Novem mestu **vsprejme se s 1. januvarjem**

izvežban koncipijent.

(882) **Dr. Poznik.**

Pri

J. Giontinij-u v Ljubljani

trgovina s knjigami in s papirjem

je dobiti:

Siegmund Gemeinnütz, Thierarzneibuch. Vez. 3 gld.
Siegmund Gemeinnütz, Kräuterbuch. Broš. 2 gld.
Haus- und Familienschatz. Nasveti in 1400 preizskušenih sredstev za kuhinjo in klet, dom in polje. Cena 1 gld. 20 kr.
Heilung der Schwindsucht. Cena 30 kr.
Kneippovi vlivi in nalivi, kopanje in umivanje, kako je pravo porabljati. Cena 45 kr., po pošti 50 kr.
Tagebuch za komptoire, tovarne in pisarnice za l. 1892. Cena 1 gld. 20 kr., po pošti 1 gld. 35 kr. (884—1)

Trakovi, čipke, tančice, volneni in svilnati baržuni, pliši, nakitnine, lepa peresa in najlepše novosti vseh stvarij **za modistke** (878—1)

priporoča ceneno in v najbogatejši izberi

ERNST STÖCKL v Ljubljani.

Čitaj in čudi se!

Ker je velika tovarna za ure ustavila delo, katere jedini zastopnik sem jaz, se mi je naročilo, da naj vso zalogo finih

žepnih ur

za vsako ceno spečam in prodam in zatorej dobi vsak naročnik lepo, dobro idočo žepno uro v zlatoimitiranem okrovu za nečuveno ceno

2 gld. 80 kr.

in dobi poleg tega vsak naročnik, ki se sklicuje na ta list, še prekrasno, fino pozlačeno (832—1)

urno verižico

z zapornico **zastonj.**

Ure pošlje po poštnem povzetji

Dunajska komisijska zaloga ur

S. Blodek

Dunaj

H/3 Schreigasse 9 S.

NB. Neugajajoče se brez ugovarjanja nazaj vzame.

Trgovsk pomočnik

izurjen v prodaji mešanega blaga, **želi službo premeniti.** — Več pove iz prijaznosti upravništvo „Slovenskega Naroda". (875—2)

VABILO

na

OBČNI ZBOR

okrajne bolniške blagajnice

na Vrhniki

kateri bode

v nedeljo dne 25. oktobra 1891. l. ob 3. uri popoludne

v Vrhniški občinski pisarni.

Vspored:

1. Poročilo predsednikovo.
2. Volitev predsedništva.
3. Volitev nadzorovalnega odbora.
4. Volitev razsodnega odbora.
5. Določilo plače blagajniku.
6. Posamezni nasveti.

Ivan Tomšič,
predsednik.

(880—1)

Zobni zdravnik iz Berolina

UNIV. MED.

Dr. R. JACOBI

Stari trg št. 4 **Ljubljana** I. nadstropje

ordinuje od 9.—12. ure dopoludne in od 2.—5. ure popoludne; ob nedeljah od 9.—11. ure dopoludne; za siromake ob petkih od 9. do 10. ure dopoludne. (852—3)

Založnik tovarne za platno.

Viljem Sattner

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 20 (757-11)

priporoča za bodočo sezono po znanih **nizkih cenah** dobrosortovano zalogo

prtenega, modnega in manufakturnega blaga

od priproste do najfinejše vrste. Lepe novosti **jesenskega** in **zimskega blaga** za obleke, črne in v vseh drugih modnih barvah; posebnosti pristno angleškega in brnskega modnega blaga za oblačila za **gospode, flanelne odeje, predlagači, navadni** in **salonski prostirači, preproge, angora-kožice, tkani** in **natisneni perilni barhanti** i. t. d. i. t. d.

Novosti kupujejo se vsak dan.

Najnovejši modni časniki so na razpolaganje.

Platneno-damastna namizna oprava. Platneni robci, šifoni in gradlni.

Blago za obleko, dvojnato široko, meter po 50 kr. in več.

KAROL TILL, Ljubljana, Špitalske ulice 10.

Svinčniki

iz tovarnic: L. C. Hardmuth & Comp. v Budejovicah; A. W. Faber v Parizu, za dijake, risarje, arhitekte, stenografe, mizarje, gozdarje in za urade; svinčniki za kopiranje in za umetnike; pastelni svinčniki in taki za skladišča, železnice in uredništva. Svinčniki za listnice.

Peresa

iz tovarnic: Karol Kuhn & Comp. na Dunaji; D. Llonhardt & Comp. v Birminghamu; F. Soennecken v Bonnu; potem Klapsova, Grainerjeva, Rasnerjeva, avstrija, knjižna, korespond., konkordija, Št. Jurij, ženska, stenografska, risalna, ničla, Dunav in aluminijska peresa.

Vse

šolske potrebščine

za pisanje, risanje in slikanje, za vse šole, po naročilu gg. profesorjev.

Velika izbera

risalnih skladnikov, risal itd.

Prirodopis v podobah.

Živalstvo v 250 podobah

v porabo (456—20)

pri nazornem pouku.

23 slik v krasnem bojnem tisku na kartonu. Cena vezanemu izvodu gld. 1·90.

Najlepši in najceneji otročji vozički

pri **Antonu Obrezi,**
tapecirarji (454—22)
v Ljubljani, Šelenburgove ulice, 4.
Nove, fino in močno blago.

Koncipijent

z večletno prakso, slovenskega in nemškega uradovanja vešč, **išče službe.** Naslov pove iz prijaznosti upravništvo „Slovenskega Naroda". (830—3)

AGENTI

vsprejmó se takoj za nabiranje naročil na tovarniške izdelke, ki se mogó povsod prodajati. — Ponudbe vsprejema **F. Hamáček, Praga,** 1050/II. (738-4)

Dr. Rose životni balsam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešujoče in napenjanja odstranjujoče ter milo raztopljajoče

domače sredstvo. (131—33)

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več. Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana, zakonito varovana varstvena znamka.

Zaloge skoro v vseh lekarnah Avstro-Ogrske.

Tam se tudi dobi:

Praško universalno domače mazilo

To sredstvo pospešuje prav izborno, kakor svedočijo mnoge skušnje, čistenje, zrnjenje in lečenje ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V škatljicah po 35 kr. in 25 kr. Po pošti 6 kr. več. Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana zakonito varstvena znamka.

Glavna zaloga
B. FRAGNER, Praga,
št. 203-204. Mala strana, lekarna „pri črnem orlu".
Poštna razpošiljatev vsak dan.

Podpisana javlja p. t. občinstvu, da je pričela s 1. dnem oktobra t. l.

poučevati v laščini.

Uredila pa je v tem jeziku tudi **konverzacijske ure.** Natančneje informacije dobivajo se **v Šelenburgovih ulicah št. 6, I. nadstropje, na levo, od 12. do 4. ure popoludne.**

(871—1) Marijana Chiosino.

Visoko provizijo, stalno plačo, predplačo dam **vsakomur,** ki se hoče baviti s prodajo **srečk** in srečkinih knjižic na obroke.
Menjalnica H. Fuchs
Pešta, Fran Deakove ulice 12.

Kuverte
uradne
in trgovske
(846 priporoča
„Narodna Tiskarna"
v Ljubljani.

JANEZ OGRIS
puškar
v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

izdeluje in prodaja vsakovrstne **nove puške** in **revolverje** ter **vse lovske priprave, patrone** ter **drugo strelljivo** po najnižjih cenah. — Puške so vse **preskušene** na ces. kr. izkušavališči ter zaznamenovane z znamko tega zavoda. (175—64)

Za izbornost blaga jamči izdelovatelj. Stare puške popravljajo se ceno. Ceniki pošiljajo se brezplačno.

Konfekcijsko blago
za dame in otroke: (878-1)

Elegantni jopiči s svilnatim podšivom	od gld.	5.—
„ **dežni plaši**	„ „	10·—
„ **manteleti**	„ „	10·—
„ **zavoji**	„ „	15·—
„ **paletoti**	„ „	10 —

Novosti v veliki izberi in po najnižji ceni. — Naročila po meri skrbno in točno.

ERNST STÖCKL v Ljubljani.

Nepremočne
vozne plahte

različne velikosti in kakovosti ima vedno v zalogi in jih daje po ceni (860—2)

R. RANZINGER
speditér c. kr. priv. južne železnice, v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 15.

V AMERIKO.

VOŽNJI LISTKI
(135—36) pri
nizozemsko-ameriški parobrodni družbi.

I Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7a **DUNAJ.**

Prospekti in pojasnila točno in zastonj.

Najkrajše, najceneje in najhitreje potovanje.

VIZITNICE
priporoča
„Narodna Tiskarna"
po nizkej ceni.

Priporočilo.

Usojam se p. n. častitemu občinstvu priporočati svojo, **v hiši št. 4 na Starem trgu na novo odprto**

manufakturno zalogo.

Blago dobivam od najboljših tvrdk ceneno ter ne gledam na velik dobiček.
V zalogi imam **fino perilo** za gospode in gospe ter **oblačila** za otroke.
Kdor želi dobiti dobro in po ceni blagó, naj kupi pri (883—1)

Francetu Terlep-u
v Ljubljani, na Starem trgu štev. 4.

Odvetnik
Dr. IVAN DEČKO

deželni poslanec, ud ravnateljstva Južnoštajerske hranilnice in načelstva posojilnice v Celji itd.

odprl je (873—2)

pisarno v Celji

v hiši gospe Nolli (Rotovške ulice, poleg nemške cerkve).

Anton Schuster v Ljubljani

Špitalske ulice
„Pri Tonču"
priporoča
najnovejše, najlepše in najcenejše

dežne plašče za dame, jopičc, ovratnike, kolobarje, tricot-taille, fichu-je,

potem blago za žensko obleko, za jesen in za zimo, moderno blago, francosko in angleško za gospode, vse vrste preprog in prostirač, linoleja, blago za pohišje, usnjeni tuche in uloge za postelje, platnino, chiffone, barhant, namizno prtenino in brisalke, himalajske tkanine, peluche, žamete v vseh barvah, najlepše naglavne robce itd.

Opomnja.

Opozarjam sosebno cenjene svoje p. n. naročnike, da dajem vse konfekcijske izdelke iz najboljšega uležanega svojega blaga na Dunaji izdelati, da torej katerokoli zaželeno konfekcijsko stvar iz Dunajskih katalogov izdelam za 20% ceneje in to v 14 dneh ter jamčim, da bode dobro stala. Slučajno potrebne male popravе izdela in jemlje mero Dunajska šivilja, katero sem v ta svrho vsprejel nalašč v svojo trgovino.

(737—6) Z odličnim spoštovanjem **zgorajšnji.**

Vsi stroji za kmetijstvo in vinstvo!

Plugi, brane, njivni valarji, sejalnice, stroji za košnjo, obračalnice za seno, konjske zobače, stiskalnice za seno, mlatilnice, vlačilnice, lokomobili, trijêri, čistilnice za žito, robkalnice za koruzo, rezilnice za krmo, mlini za phanje, rezilniki za repo, mečkalnice za sadje, stiskalnice za sadje, **mečkalnice za grozdje, vinske stiskalnice, oljne stiskalnice, peronosporni aparati,** stroji za lupljenje sadja, aparati za sušenje sadja in sočivja, **vinske sesalnice, kletni predmeti,** sesalnice za vodnjake, krožne žage, decimalne tehtnice, živinske tehtnice, mlečni separatorji, sodne nategače, stroji za vrtanje, avtomatično upljivajoče stiskalnice za sladko krmo, stroji za pranje, treslice za predivo i. t. d. i. t. d.

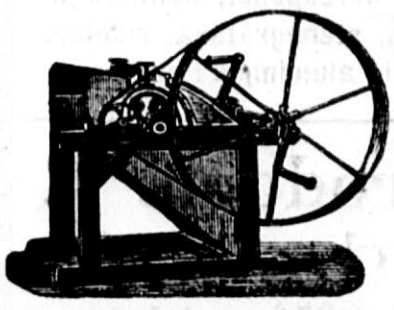

Vse izvrstno izdelano, po najnižjih tovarniških cenah.

! Jamstvo, ugodni plačilni pogoji, čas za poskušnjo !

Tovarna za kmetijske in vinske stroje
II., Praterstrasse 78. **IG. HELLER, Dunaj** II., Praterstrasse 78.

Bogato ilustrovani, 144 strani močni eniki v nemščini, italijanščini in slovanščini zastonj in franko. (124—17)

Solidna zastopstva se povsod oznujejo.

Otvoritev trgovine.

Javljam slavnemu p. n. občinstvu najudaneje, da sem otvoril **v Celji, na Mestnem trgu št. 9, v Gollitch-evi hiši** trgovino s suknom, manufakturnim in platnenim blagom ter z drugimi potrebščinami pod firmo

AUG. LAKITSCH.

Temeljito poznavanje svoje stroke in tukajšnjih razmer ter zadostna sredstva mi omogočajo zadostiti vsem zahtevam kar najbolje.

Opozarjajoč še posebe na svojo novo in dobro izbrano zalogo, zagotovljam slavnemu p. n. občinstvu reelno in solidno postrežbo in prosim blagohotne podpore mojemu podjetju.

Z odličnim spoštovanjem

AUG. LAKITSCH.

(862—1)

Šivilje

dobro izvežbane, dobé **dobé stalno delo** proti **prav dobremu plačilu** in se vsprejmó takoj pri

Karolu Roessner-ju
krojaču za dame v Celji.

Več je izvedeti v nedeljo dne 18. t. m. v gostilni „Pri avstrijskem cesarji", na Sv. Petra cesti v Ljubljani. (879)

!Dunajski moderci!

izbornega kroja, visoke oblike,

od 80 kr. do 10 gld.

NOVOSTI:

Čipkasti fichu, plastroni, ovratni prami, vlekni obšivi, chenillni tkanci, volneni tkanci in capuchoni, otroški životniki in volnene dokolenice

v bogati izberi pri (878—1)

ERNESTU STÖCKL-nu v Ljubljani.

Zobozdravnik SCHWEIGER

stanuje (872—2)

„pri Maliču", II. nadstropje, št. 25-26.

Ordinuje vsak dan od 9.—12. ure dopoludne in od 2.—5. ure popoludne.

Ob nedeljah in praznikih od 9.—1. ure popoludne.

Najnovejše in najboljše vrste umetnih zobovij in zob. — Najboljše in trpežne plombe v zlatu in platinu za sprednje zobe, posteklenjene plombe povsem in nerazločno take, kakor so zobje.

Za vsa dela in operacije se garantira.

(465—20)

EQUITABLE

zveznih držav zavarovalno društvo za življenje
v Novem Yorku.

Ustanovljeno leta 1859.
Koncesijonovano v Avstriji dne 11. oktobra 1882.

„Equitable" je prvi in največji zavod za zavarovanja na življenje na svetu,

zakaj to društvo

ima največ zavarovanj, l. 1890	gld.	1.801,656.182
sklepa znova največ zavarovanj, l. 1890	„	509,565.267
dobiva največ premij, l. 1890	„	87,591.708
Vsi zakladi iznašali so 31. decembra 1890	„	298,109.361
Dobitka je bilo koncem l. 1890	„	59,351.118

Avstrijskim zavarovancem posebna garancija je **velika društvena palača „Stock-im-Eisen" na Dunaji,** katera je vredna dva milijona goldinarjev.

Uspehi

dvajsetletnih tontin društva „Equitable".

Podloga izplačevanja 1891. l.

A. Navadno zavarovanje za slučaj smrti. Tabela I.

Starost	Vkupna premija	Vrednost v gotovini	Polica oproščena premij
30	gld. 454·—	gld. 573·—	gld. 1230·—
35	„ 527.60	„ 693.—	„ 1310.—
40	„ 626.—	„ 850.—	„ 1310.—
45	„ 759.40	„ 1065.—	„ 1620.—
50	„ 943.60	„ 1387.—	„ 1930.—

B. Zavarovanje za slučaj smrti z 20letnimi premijami. Tabela II.

30	„ 607.20	„ 909.—	„ 1940.—
35	„ 681.60	„ 1039.—	„ 1970.—
40	„ 776.60	„ 1204.—	„ 2030.—
45	„ 900.60	„ 1424.—	„ 2170.—
50	„ 1087.60	„ 1746.—	„ 2430.—

C. Zloženo dvajsetletno zavarovanje za slučaj smrti in za učakanje. Tabela X.

30	„ 970.60	„ 1706.—	„ 3650.—
35	„ 995.80	„ 1746.—	„ 3310.—
40	„ 1035.60	„ 1813.—	„ 3070.—
45	„ 1100.80	„ 1932.—	„ 2950.—
50	„ 1209.—	„ 2156.—	„ 3000.—

Kakor svedočijo zgoraj navedene številke, osigurava tontina razven **brezplačnega zavarovanja za slučaj smrti tekom 20 let** po tabeli I. **povrnitev vseh premij** z $2^1/_4$ do $4^3/_8\%$; po tabeli II. z $4^3/_8$ do $5^5/_8\%$; po tabeli X. z $6^3/_4$ do 7% obrestij.

Police oproščene premij osiguravajo **dvakrat toliko a le do četrtega dela uplačanih premij.**

Prosta tontina, nekaka poltontina z nekoliko večjimi premijami, daje zavarovancu po preteku jednega leta popolno svobodo glede na potovanja, prebivanje in na poklic, izvzemši vojaško službo; po preteku **dveh** let je ni moči **izpodbijati,** po preteku **treh** let ne more več **zapasti** in je je z ozirom na tontino pri regulovanji moči urediti na šest načinov.

Pojasnila daje generalni zastop za Štajersko, Koroško in Kranjsko v Gradci

in (567—8)

glavni zastopnik za Kranjsko:

ALFRED LEDENIK

v Ljubljani, Mestni trg št. 25.

Tricot-srajce, jopice in hlače

(727—2)

za gospode, gospe in otroke.

M. PODKRAJŠEK

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah.

J. Giontini v Ljubljani

trgovina s knjigami in s papirjem

ima v zalogi:

Zbirka narodnih pripovedek za mladino. I. zvezek. Cena 20 kr., po pošti 23 kr.
60 malih povestij. J. Leban. Cena 16 kr., po pošti 18 kr.
Srcé od Janje Miklavčičeve. 4 zvezki po 20 kr., po pošti 23 kr.
Obrtno spisje. Sestavil A. Funtek. Cena 80 kr., po pošti 85 kr.
Slovensko-nemška slovnica in berilo. Spisal Anton Funtek. Cena 35 kr., po pošti 45 kr.
Kmetijsko berilo. Spisal E. Kramer. Cena 50 kr., po po pošti 60 kr.
Czibulka-Album. 9 lepih plesov tega omiljenega skladatelja. Cena 1 gld. 50 kr., po pošti 1 gld. 55 kr.
Das tanzende Wien. Album plesov za 1892. l., obsezajoč 17 lepih komadov. Cena 1 gld. 80 kr., po pošti 1 gld. 90 kr. (877—2)

Pri

Karolu Till-u

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 10.

Vse (456—25)

šolske potrebščine

za pisanje, risanje in slikanje, za vse šole po naročilu gg. profesorjev.

Velika izbera

risalnih skladnikov, risal itd.

Kuverte

priporoča po nizki ceni

„NARODNA TISKARNA".

(179—30)

ANDR. DRUŠKOVIČ

trgovec z železnino

Mestni trg 10 LJUBLJANA Mestni trg 10

priporoča svojo bogato zalogo

štedilnikov, nagrobnih križev, kuhinjskega in vsakovrstnega poljedelskega orodja, kovanje za okna in vrata, cementa i. t. d.,

sploh vsega v to stroko spadajočega blaga.

Fine (416—24)

vodne pile in žage

za kojih izbornost se jamči, po najnižji ceni.

„The Mutual"

društvo za zgol mejsobno zavarovanje na življenje.

Osnovano leta 1842.

Garancijski zaklad iznaša $762^2/_3$ milijonov frankov.

Dr. M. Chaufton, odvetnik pri državnem sovetu in najvišjem sodišči v Parizu, pravi v svojem, po programu francoske **„Académie des sciences morales et politiques"** sestavljenem in od tega zavoda **premiranem** spisu **„Zavarovanje na življenje":**

Pravi napredek v zavarovanji na življenje šteti je, odkar se je ustanovil „The Mutual", društvo za zavarovanje na življenje. To društvo je **zgol mejsobno** in je dandanes **največje društvo za zavarovanje na življenje na svetu.** Ob času ustanovitve bilo je zavarovanje na življenje še v začetku in zgodovina „Mutual-a" je zgodovina napredka in končne zmage te institucije. **Mejsebojno** društvo se je tako razvilo, da presega daleč vse druge, še tako napredne naše zavode. Omeniti je tudi še strogo znanstveno metodo, katero si je „Mutual" priredil itd. itd." (834—2)

Glavno ravnateljstvo za Avstrijo: Dunaj I., Lobkowitzplatz 13.

Zastopnik za Kranjsko:

Alojzij Lenček

v Ljubljani, na sv. Jakoba trgu.

!Novosti!
Klobuki za dame in dekleta
po pristni
Pariški in Dunajski modi.

Ernst Stöckl
v Ljubljani.

Konfekcijsko blago
za dame in dekleta.
Nove, elegantne mode.
Nizke cene. (878—1)

Tinktura
za želodec.
(Tinctura Rhei Comp.)

lekarja Piccolija v Ljubljani, narejena z večine iz samega pristnega kineškega revnja, je ukusno in izdatno zdravilo, katero ureja funkcije prebavnih organov. Razpošilja je izdelovatelj v zabojčkih po 12 steklenic.
Jedna steklenica velja 10 kr.
(712—53)

Velika zbirka
nagrobnih vencev
in
venčnih trakov
v vseh barvah in vsake širokosti od 30 kr. naprej.
Najnovejše: (878—1)
žalni trakovi iz krêpa.
Napisi za venčne trake, lepi in trpežni, dobivajo se samo pri
ERNESTU STÖCKL-nu v Ljubljani.

Koroški
RIMSKI VRELEC.
Steklenice se polné naravnost z vrelca.
Najizbornejša slatina
izvrstno zdravilo, ako se uživa z mlekom ali sladkorjem, zlasti za kašljajoče otroke, — zdravišče za bolnike na želodci in mehurji trpeče, za katarálične in malokrvne ljudi.
Glavna zaloga v Ljubljani
pri M. E. SUPAN-u. (849-2)

V ponedeljek, dne 19. t. m., izide na svetlo:
„Od pluga do krone.“
Véliki zgodovinski roman,
zajet iz kranjske povestnice,
od Jakoba Bedéneka.
17 pôl v osmerki. Broširan stane 1 gld. 50 kr., elegantno vezan 2 gld., po pošti 10 kr. več.

Zanimivo in živo pripoveduje cenjeni gospod pisatelj v romanu, čegar junak je veliki matematik Jurij Vega, življenje tega slavnega Kranjca.
Naročbe izvršujejo se z dnem 19. t. m. in nadalje, zaznamke pa že zdaj vsprejemlje (870—5)
knjigotržnica Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg
v Ljubljani, na Kongresnem trgu.

M. Neumann
v Ljubljani, Slonove ulice
priporoča
za gospode:
Za gld. 24 Cheviot-obleke, dvovrstno, plavo in črno, izborne kakovosti;
za gld. 16 dobro vrhnjo suknjo v modernih barvah;
za gld. 25 izboren menčikov, podšit s finim sukvom v vseh barvah, elegantno izdelan.
Za dečke:
Za gld. 8 do 18 obleke iz dobrega in finega blaga;
za gld. 10 do 18 zimski menčikov ali paletot, jako trpežen in gorek.
Za otroke od 3 do 10 let:
Za gld. 4 do 13 obleke, najnovejšega kroja iz dobrega blaga;
za gld. 7 do 15 zimski menčikov ali paletot, dobro podšit.
Bogata zaloga salonskih oblek, hlač, sukenj iz nevaljanega sukna za gospode in dečke, potovalnih plaščev, kratkih s kožuhevino podšitih sukenj, kožuhovin za mesto in potovanje itd. itd. po najnižjih cenah.
Za dame:
Elegantni moderni dežni plašči in dežni paletoti iz solidnega blaga najnovejših uzorkov;
najnovejše ogrinjače (Cab) v ukusnih barvah;
moderne žakete in pol-paletote najnovejšega kroja;
moderni plašči, fino in ukusno izdelani;
jako elegantni zimski plašči, paletoti in okrogli ogrinjali, podšiti s kožuhovino ali brez podšivov;
velika izbèr krasnih plüch-pol-paletotov in plaščev iz najboljšega blaga, fino in ukusno. (859—2)
Za dekleta in otroke
velika izbèr elegantnih in solidnih dežnih plaščev, žaketov in zimskih plaščev po najnovejšem kroju.
Naročila po meri vsprejemajo se i za damno, kakor za moško konfekcijsko blago, ter se izdelujejo na Dunaji po najnovelši modi.

Kranjske klobase
zgol iz dobrega svinjskega mesa dobé se vsak dan, kakor tudi
klobasice za speči, krvave in jetrne klobase in mrežna pečenka.
Vnanja naročila izvršé se točno po poštnem povzetji.
Barbara Kopač
mesarica (811—3)
na Sv. Petra nasipu hiš. štev. 47.

DITMAR-SVETILKE
najbogatejša zaloga za vse potrebe razsvetljenja,
pri primeroma neznatni porabi petroleja največja svetilnost.
Palilnik ima svetilno moč 4 do 157 sveč.
MIZNE SVETILKE STENSKE SVETILKE VISEČE SVETILKE
LESTENCI LAMPICE
SVETILNE
STOLPNE SVETILKE s čipkastim okriljem in SVETILKE S STOJALI
R. DITMAR, c. kr. privilegovana TOVARNA SVETILK na DUNAJI, 3/1.
Ditmar-jeve svetilke ima v zalogi vsaka boljša trgovina s svetilkami. (845—2)

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Nolli. Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.